

Szállítási teljesítmények, közúti közlekedési balesetek, 2016. I. negyedév

A tartalomról

Bevezető	1
A szállítási ágazat árbevétel- és létszámadatai	1
Áruszállítás	1
Személyszállítás	3
A közúti gépjárművek állománya	4
Személyesülés közúti közlekedési balesetek	4

Bevezető

2016 I. negyedévében az áruszállítás tonnakilométerben mért teljesítménye 3,0%-kal nőtt 2015 I. negyedévéhez viszonyítva. A helyközi személyszállítás utaskilométer-teljesítménye 2,8, a helyi személyszállításé 1,3%-kal volt több. A 2015. I. negyedévinél 17%-kal több (összesen 70 ezer) közúti járművet helyeztek első alkalommal forgalomba Magyarországon. Az év első negyedévében 3217 személyesülés közúti közlekedési baleset történt, 3,1%-kal több, mint 2015 azonos időszakában. Kimenetelük kevésbé volt súlyos, mivel a halálos balesetek száma 12%-kal csökkent.

A szállítási ágazat árbevétel- és létszámadatai

Előzetes adataink szerint 2016. I. negyedévben a statisztikai főtevékenységük szerint a szállítás, raktározás (H) nemzetgazdasági ágba sorolt¹ vállalkozások folyó áron számított értékesítési árbevétele 1051 milliárd forint volt, 5,4%-kal növekedett 2015 azonos időszakához képest. A nemzetgazdasági ágon belül az összes ágazatban növekedés tapasztalható. A legnagyobb (46%-os) részarányú szárazföldi, csővezetékes szállítás ágazat vállalkozásainak bevétele 478 milliárd forint volt, 3,2%-kal haladta meg a 2015. I. negyedévit.

Ezen belül az egyéb szárazföldi személyszállítás alágazat szervezetei 3,5 milliárd forinttal (3,1%-kal) több, folyó áron számítva 115 milliárd, a közúti áruszállítás, költöztetés alágazatban tevékenykedő vállalkozások 7,2%-kal több, folyó áron számítva 285 milliárd forint árbevételt értek el 2016 első három hónapjában. A bevétel legnagyobb mértékben a 10%-os súlyt képviselő légi szállítás ágazatban nőtt (22%-kal, 104 milliárd forintra).

Az intézményi munkaügyi statisztika 2016. I. negyedév végi adatai² szerint a teljes nemzetgazdaság 7,1%-át kitevő szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók létszáma 189 ezer fő volt, ez 4,4%-kal haladta meg a 2015. I. negyedévit. 2015 I. negyedévéhez viszonyítva a legnagyobb létszám-bővülés a szárazföldi, csővezetékes szállítás ágazatban (5,3 ezer fő), ezen belül a közúti áruszállítás, költöztetés alágazatban (3,6 ezer fő) történt. Az utóbbiban 48,7 ezer főt alkalmaztak teljes munkaidőben.

2016 I. negyedévében az egy főre jutó havi bruttó átlagkereset 236 ezer forint volt, ami 3,9%-kal több az egy évvel korábinál, de a nemzetgazdasági átlagnál (bruttó 253,8 ezer Ft/fő/hó) 17 ezer forinttal kevesebb. A bruttó átlagkereset a legnagyobb mértékben (5,2%) a

raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység ágazatban nőtt, míg a vízi szállítás ágazatban 2,8%-kal csökkent.

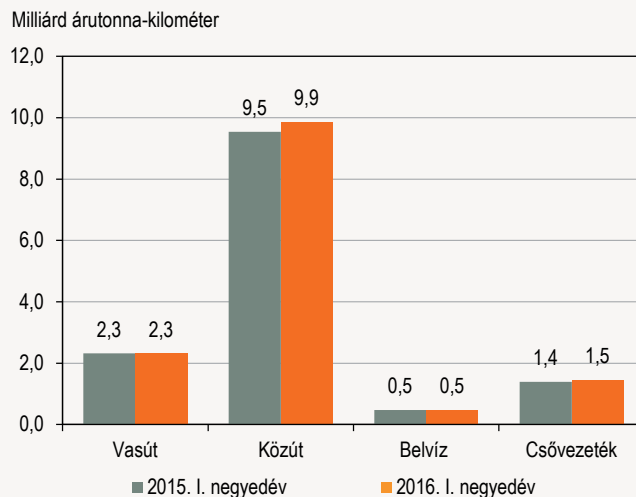
Áruszállítás

2016 I. negyedévében a szállított áruk tömege (60,8 millió tonna) 4,7%-kal csökkent a 2015. I. negyedévihez képest. A belvízi szállítás 16, a közúti 7,1, a vasúti 1,7%-kal csökkent, a csővezetékes 8,6%-kal nőtt. Az árutömeg 66%-át közúton, 19%-át vasúton szállították. Belföldi viszonylatban a közúti fuvarozás részesedése ennél is nagyobb, 81%-os volt, míg a vasúti és a belvízi szállítás esetében továbbra is a nemzetközi tevékenység a meghatározó.

Az áruszállítás teljesítménye (14,1 milliárd árutonna-kilométer) 3,0%-kal nőtt 2015 I. negyedévéhez hasonlóan. A csővezetékes szállítás 4,0, a közúti 3,5, a belvízi 2,1%-kal nőtt, a vasúti lényegében stagnált (+0,3%). Az áruszállítás összteljesítményéből a közúti 70, a vasúti 16, a csővezetékes 10, a belvízi szállítás 3,0%-kal részesedett.

1. ábra

Áruszállítási teljesítmények szállítási módzatok szerint

A nemzetközi áruszállítás volumene 2,1, árutonna-kilométerben mért teljesítménye 2,5%-kal nőtt, a belföldi szállítás esetében 8,7%-os csökkenés, illetve 4,6%-os növekedés volt.

A közúti áruszállítás volumene (39,8 millió tonna) a tárgyidőszakban 7,1%-kal csökkent 2015 I. negyedévéhez képest. Belföldi viszonylatban 9,7%-kal kevesebb, míg nemzetközi viszonylatban 1,5%-kal több árut mozgattak. Az egy évvel ezelőtti magas bázishoz képest a belföldi volumen-csökkenés oka részben azzal magyarázható, hogy az anyag- és szállítási igényes építőipari, útépítési és vasútépítési munkák 2015 végén megfigyelt visszaesése tovább folytatódott 2016 elején. Ezzel szemben az árutonna-

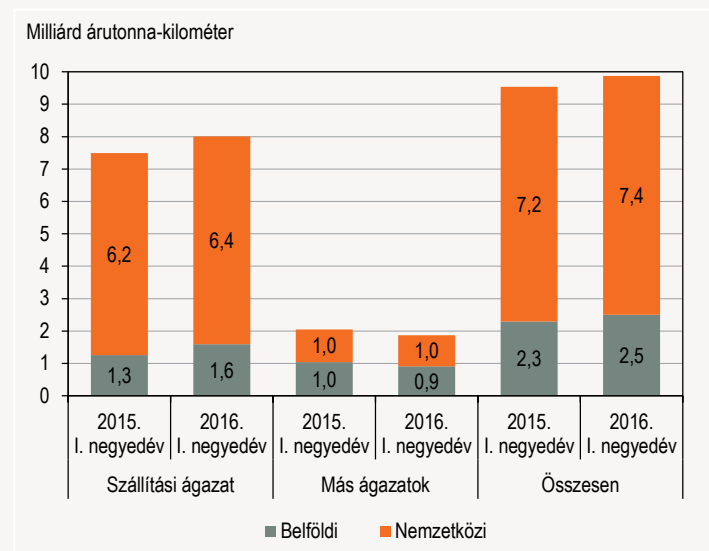
¹ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások.

² A 4 fő fölötti vállalkozások és a központi és helyi költségvetés szervezetei, társadalombiztosítás és kijelölt nonprofit szervezetek.

kilométerben mért **teljesítmény** (9,9 milliárd árutonna-kilométer) 3,5%-kal emelkedett a 2015. I. negyedévihez képest, ezen belül belföldi viszonylatban 9,3, nemzetközi viszonylatban 1,7%-kal. Az átlagos szállítási távolság 11%-kal (25 km-rel) 248 kilométerre növekedett. A futásteljesítmény 2015. I. negyedévhöz képest 5,1%-kal emelkedett, az üresen megtett út aránya 1,3 százalékponttal 16,9%-ra csökkent.

2. ábra

Közúti áru fuvarozási teljesítmények ágazat szerint

A közúti szállítási teljesítmény több mint négyötöd része (81%) a szállítási főtevékenységű vállalkozások tevékenységéből adódott. 2015. I. negyedévéhez képest a szállítást főtevékenységként végző vállalkozások 3,7%-kal nagyobb tömegű árut szállítottak, az árutonna-kilométerben mért teljesítményük 6,9%-kal nőtt. A más ágazatokba sorolt vállalkozások által elszállított áruk tömege 20, teljesítményük 8,8%-kal csökkent. A más ágazatokba sorolt vállalkozások kevésbé tudták kihasználni járműveiket, mint a szállítást főtevékenységként végző vállalkozások (az üresen megtett út aránya 23, illetve 15% volt).³

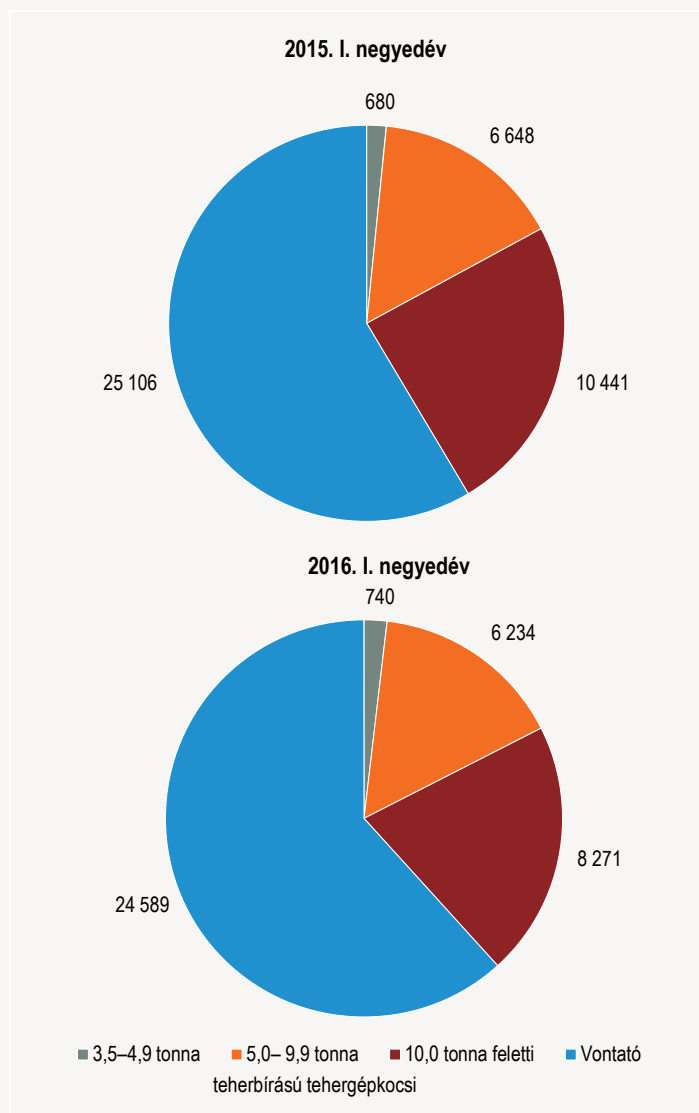
2016. I. negyedévben a társas vállalkozásoknál az árutonna-kilométerben mért teljesítmény 3,4, az átlagos szállítási távolság 11%-kal emelkedett, 6,9%-kal csökkenő volumen mellett. Az egyéni vállalkozók által elszállított áruk mennyisége 8,8%-kal mérséklődött, viszont átlagosan 15%-kal hosszabb fuvarszakaszra kaptak szállítási feladatot, emiatt az árutonna-kilométerben mért teljesítményük 5,2%-kal emelkedett.

A vizsgált időszakban a fuvar díj ellenében végzett szállítás volumene a 2015. I. negyedévihez képest 9,9%-kal csökkent, mialatt a teljesítménye 1,2%-kal nőtt. Az elsősorban belföldre irányuló, saját számlára végzett szállítás tömege 1,9, teljesítménye, valamint az átlagos szállítási távolság pedig jelentősen, 30, illetve 28%-kal nőtt.

2016. I. negyedévében a szállított áruk tömegében csak a 3,5–4,9 tonna közötti teherbírású kategóriában volt növekedés (8,8%). Az 5,0–9,9 tonna közötti, a 10,0 tonna feletti teherbírásúak esetében és a vontatóknál 6,2, 21, illetve 2,1%-os volt a csökkenés.

Közúti áruszállítási teljesítmények teherkategória szerint, ezer tonna

3. ábra

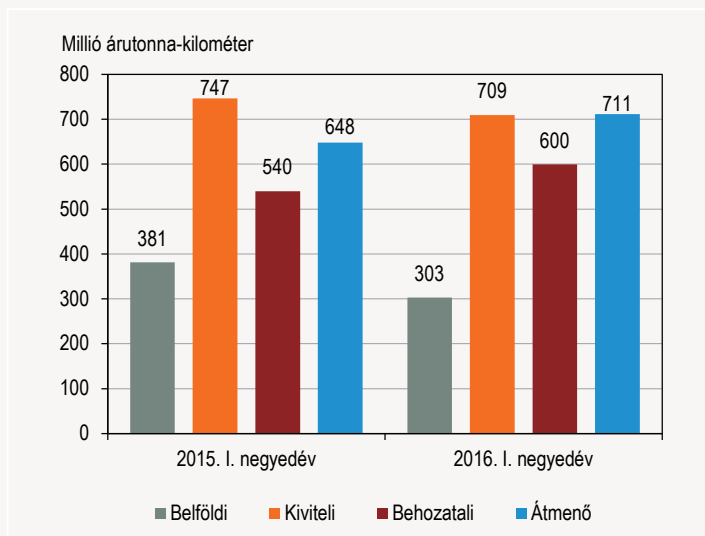
A **vasúton szállított áruk tömege** (11,5 millió tonna) 2016. I. negyedévében 1,7%-kal csökkent 2015 azonos időszakához képest. A belföldi szállítás volumene 13%-kal csökkent, míg a nemzetközi szállításé 2,3%-kal nőtt. A kiviteli volumen 1,6%-kal mérséklődött, míg a behozatalé 8,7, az átmenő forgalomé 0,2%-kal nőtt. A **teljesítmény** (2,3 milliárd árutonna-kilométer) 0,3%-kal emelkedett 2015. I. negyedévéhez képest. A belföldi áruszállítás teljesítménye 21%-kal csökkent, azonban a nemzetközi szállításé 4,4%-kal nőtt. A nemzetközi forgalomban a kiviteli teljesítménye 5,0%-kal csökkent, míg a behozatalé 11, az átmenő szállításé 9,7%-kal nőtt. A nemzetközi utak tekintetében az átlagosan megtett távolság a kivitelen 205, a behozatalban 190 kilométer volt.

³ 2016. év első negyedévével kezdve a KSH A közúti teherszállítás belföldi és nemzetközi teljesítményei (OSAP 1654) című adatgyűjtésből származó adatok esetében az ágazati besorolás szerinti (szállítási ágazatokba, illetve más ágazatokba sorolt vállalkozások) bontásnál a főtevékenység meghatározásának alapjául az eddig alkalmazott adminisztratív főtevékenység helyett a statisztikai főtevékenységet használja, ezért a korábbi évek adataival csak korlátozottan hasonlíthatóak össze.

Az átmenő szállítások esetében az ország területén átlagosan megtett távolság 318 kilométer volt.

4. ábra

Vasúti áruszállítási teljesítmények

2016 I. negyedévében a **belvízi áruforgalom** volumene 16%-kal mérséklődött 2015 azonos időszakához képest. A nemzetközi forgalomban kirakodott áruk mennyisége 10, a tranzitszállítások volumene 30%-kal nőtt. Mindez nem tudta ellensúlyozni a belföldi és a nemzetközi kiviteli forgalomban bekövetkezett – 51, illetve 48%-os – visszaesést, amelynek legfőbb oka a mezőgazdasági termékek, ezen belül a kukorica mennyiségének igen jelentős, 83%-os – 504 ezer tonnáról 84 ezer tonnára történő – csökkenése. Az árutonna-kilométerben mért kivitel teljesítménye mintegy kétharmada, a belföldi forgalomé pedig mindössze egynegyede volt az egy évvel korábbihoz, azonban a kirakodások (12%) és az átmenő forgalom (30%) növekedésének következtében az **árutonnakilométer-mutató** összességében 2,1%-kal nőtt.

A belvízi áruszállításban magyar lobogó alatt hajózó járművek részesedése az összes szállított áru tömegéből 11%, az összteljesítményből 13% volt.

2016 I. negyedévében a magyarországi **belvízi kikötőkben**⁴ a be- és kirakodott áruk együttes tömege 1,1 millió tonna volt, ami 34%-kal volt kevesebb, mint 2015 azonos időszakában. Az összes rakodott **áru tömegének** 59%-át (0,6 millió tonna) a berakodott áruk tették ki. Az összes rakodott tömeg 28%-a mezőgazdasági, vadászati és erdészeti termék, hal és egyéb halászati, 25%-a kocsz és finomított kőolaj, további 15%-a a vegyszer, vegyipari termék és vegyi szál; gumi és műanyag termék árucsoportokba tartozó termékek forgalmából származott. A belvízi kikötőkben az összes be-, illetve kirakodott tömeg 92%-a ömlesztett áru volt.

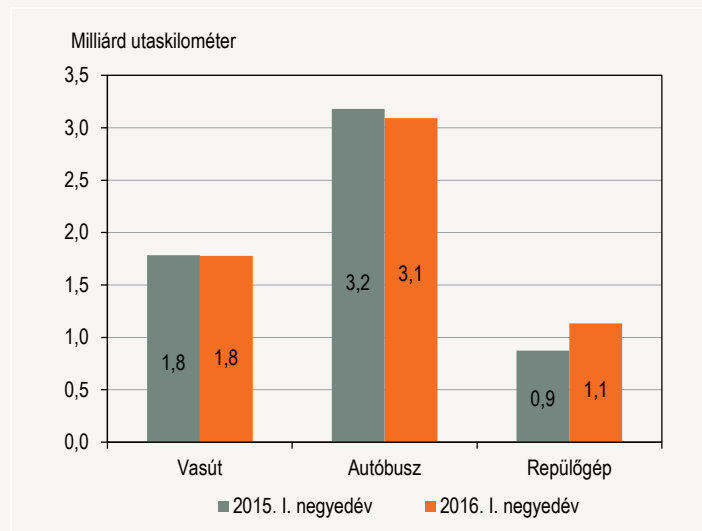
A légi áruszállításban 2016 I. negyedévében a **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér** áruforgalma 16,9 ezer tonna volt, 10%-kal több 2015 I. negyedévéhez képest.

Személyszállítás

A **helyközi személyszállításban** 2016. január–márciusban az utasforgalom (166 millió utas) 3,6%-kal csökkent, az utaskilométerben mért teljesítmény (6,0 milliárd) 2,8%-kal nőtt 2015 I. negyedévéhez hasonlítva. Az autóbusszal szállított utasok száma 4,7, az utaskilométer 2,7%-kal csökkent. Vasúton az utasok száma és az utaskilométer teljesítménye is lényegében stagnált. A légi személyszállításban⁵ az utasszám 27, a teljesítmény 30%-kal növekedett. A hajón utazók száma 16%-kal volt kevesebb a 2015 I. negyedévinél.

5. ábra

Helyközi személyszállítási teljesítmények szállítási módok szerint

A **belföldi** távolsági személyszállításban a szállított utasok számát tekintve az autóbusz-forgalom részesedése volt meghatározó, 78%, a vasúti forgalom részaránya pedig 22% volt.

A **nemzetközi** utasforgalomban a rezidens vállalkozások szolgáltatásait repülőn az utasok 45, vasúton 32, autóbusszal 23%-a vette igénybe.

A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér** 40 országba irányuló utasforgalma 2,2 millió fő volt 2016 I. negyedévében, ami 13%-kal több 2015 azonos időszakához képest. Ez az utasforgalom 20,5 ezer, az előző évinél 5,0%-kal több járatral valósult meg. A legnagyobb forgalmú légitársaságok az Air France, az EasyJet, a KLM, a Lufthansa, a Ryanair és a Wizz Air voltak. A legtöbb utast a menetrend szerinti forgalomban sorrendben az Egyesült Királyság, Németország, Olaszország, Hollandia és Franciaország repülőterei küldték és fogadták.

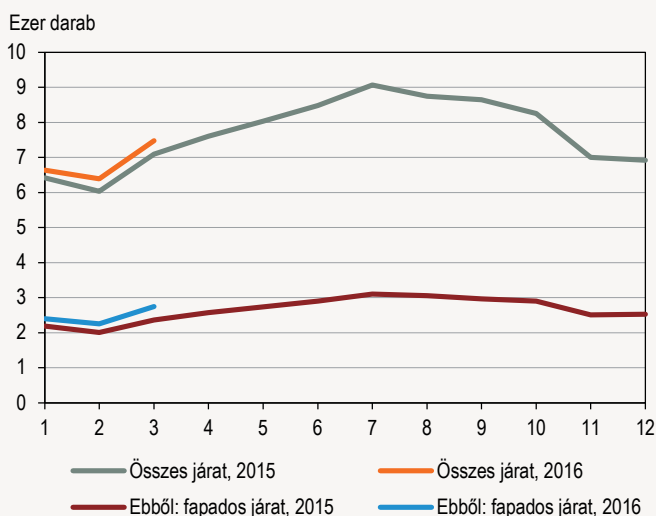
A repülőtéri utasforgalomban a fapados légitársaságok aránya az utasok számát tekintve 53% volt. A fapados járatok kapacitáskihasználtsága 83-ról 85%-ra nőtt, míg a hagyományos légitársaságoké (67%) nem változott 2015 I. negyedévéhez viszonyítva.

⁴ Az adatok a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 1857-es számú *Kikötői áru- és hajóforgalom* c. adatgyűjtéséből származnak. További információért lásd a módszertani leírást.

⁵ Az adatok a magyar légi szállítók magyarországi repülőtereiket érintő utasforgalmát tartalmazzák.

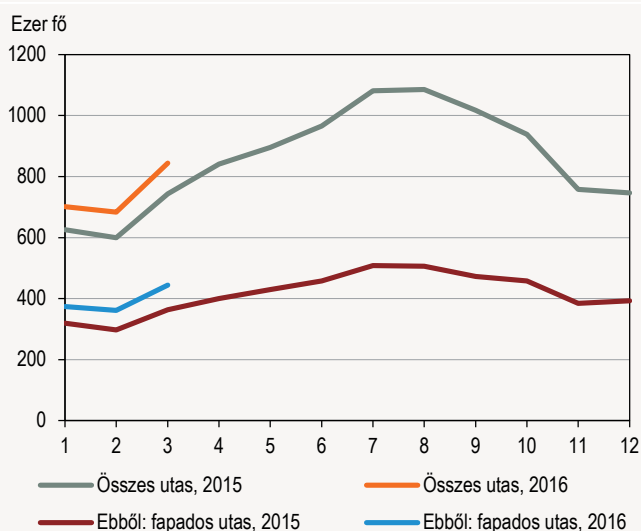
6. ábra

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér járatszáma havonta

7. ábra

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utaslétszáma havonta

2016 I. negyedévében a **helyi személyszállításban** az utasok száma 1,5, a megtett utaskilométer 1,3%-kal növekedett 2015 I. negyedévéhez képest. Ezen belül legnagyobb mértékben a villamos és a metró, földalatti vonalain nőtt a szállított utasok száma 5,8, illetve 4,4, utaskilométerben mért teljesítménye pedig 5,9, illetve 4,6%-kal. A legmagasabb – az utasszámot tekintve 51, az utaskilométert figyelembe véve 54%-os – részesedése az autóbusz-közlekedésnek volt. Az autóbuszon utazók 52%-a Budapesten közlekedett.

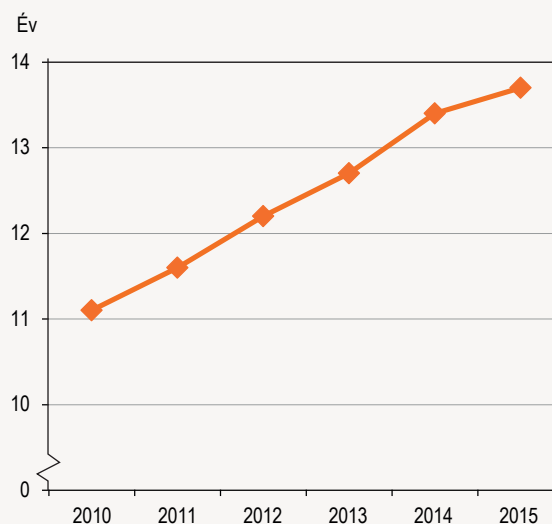
A közúti gépjárművek állománya

2016 I. negyedévében Magyarországon az **első alkalommal forgalomba helyezett** személygépkocsik száma 52,2 ezer volt, 21%-kal több, mint 2015 azonos időszakában. A hazánkban először forgalomba helyezett személygépjárművek közel harmadát (31%) együttesen a Volkswagen, az Opel és a Ford márkák adták. Az első alkalommal regisztrált autók 60%-a volt használt, míg ez a mutató 2010 I. negyedévében mindössze 22% volt.

2016 I. negyedévében a Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett autóbuszok száma 57, a tehergépkocsiké 15, a motorkerékpároké 6,9%-kal haladta meg a 2015. I. negyedévit, míg a vonatatóké 11%-kal volt kevesebb. A motorkerékpárok 75, az autóbuszok 68%-át használt, míg a vonatatóké 73, a tehergépkocsik 56%-át új járműként regisztrálták.

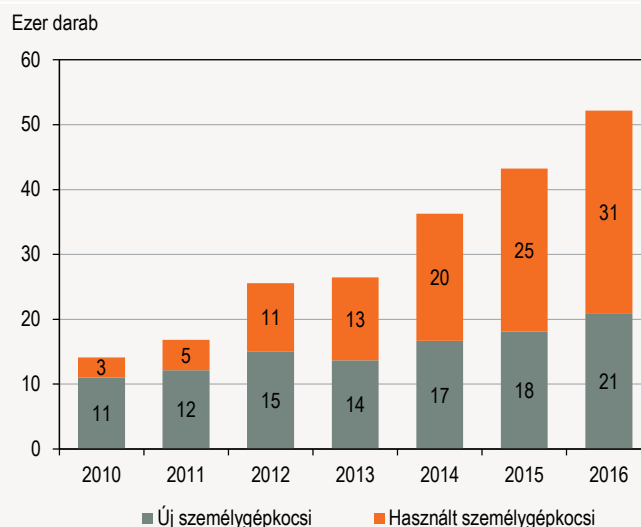
8. ábra

A személygépkocsi-állomány átlagos kora december 31-én

9. ábra

A Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik száma az I. negyedévben

Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek

2016 I. negyedévében 3,1%-kal több – 3217 – személy sérüléses közúti közlekedési **baleset** történt közútjainkon, mint a megelőző év I. negyedévében. A balesetekben 135-en meghaltak, több mint ezren súlyosan és több mint 3 ezren könnyen sérültek. A balesetekben megsérült 266 gyermek közül 1 veszítette életét. A balesetek során a járművezetők 2015 I. negyedévéhez képest többször szegték meg a közlekedési szabályokat: az elsőbbséget 5,9%-kal több esetben nem adták meg, az irányváltoztatás szabályait pedig 13%-kal több esetben nem tartották be. A súlyos sérüléssel járó balesetek száma 2,9, a könnyű sérüléssel járóké 4,3%-kal nőtt. **A halálos kimenetelű balesetek száma 123 volt, mely 12%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.**

1. táblázat

A halálos kimenetelű személysérüléssel közúti közlekedési balesetek alakulása a baleset okozója és az előidéző okok szerint

A baleset oka	2015. I. negyedév	2016. I. negyedév	
	balesetek száma		előző év azonos időszaka= 100,0%
Járművezető hibája	117	95	81,2
Ebből:			
a sebesség nem megfelelő alkalmazása	65	43	66,2
elsőbbség meg nem adása	13	17	130,8
irányváltoztatás, haladás és bekanyarodás szabályainak meg nem tartása	22	16	72,7
Gyalogos hibája	23	23	100,0
Az utasok hibája, a jármű műszaki hibája, pályahiba és egyéb okok	0	5	-
Összesen	140	123	87,9

A balesetek 68%-a lakott területen belül történt. Az autópályákon 16%-kal több volt a baleset, mint egy évvel ezelőtt. A száz kilométerre jutó balesetek száma az M6-oson volt a legkevesebb (4,0) az összes autópálya száz kilométerére jutó 8,4 balesettel szemben, míg az M0-on és az M1-esen a legtöbb (23, illetve 18).

Az I. negyedévben a balesetek 69%-át személygépkocsik, 10,3%-át tehergépkocsik, 7,5%-át kerékpárosok okozták. Személyszállító járművekkel több balesetet okoztak, mint 2015 I. negyedévében, kivéve a segédmotoros kerékpárokat (-20%), az autóbuszokat (-14%) és a kerékpárokat (-2,8%). A járművezetők hibájából 3,7%-kal több baleset történt.

2016 I. negyedévében 11%-kal növekedett az ittasan okozott balesetek száma, ami az összes baleset egytizede volt. A gyalogosok által okozott balesetek 6,5, a személygépkocsi-vezetők által okozottak 8,8%-át ittas állapotban idézték elő. Az ittas motorkerékpárosok 33, a segédmotoros kerékpárt vezetőik 17, a kerékpárosok 13%-kal több balesetet okoztak, mint egy évvel korábban. Az ittasan okozott személysérüléssel közúti közlekedési balesetek 60%-át személygépkocsi-vezetők, 19%-át a kerékpárosok okozták. A halálos balesetek 10,6%-át okozták ittas állapotban.

További információk, adatok (linkek):

- [Táblázatok](#)
- [Táblák \(stadat\)](#)
- [Módszertan](#)
- www.ksh.hu

Elérhetőségek

- kommunikacio@ksh.hu
- [Információs szolgálat](#)
- Telefon: (+36-1) 345-6789